

Maria Michałowska. Na końcu tej drogi być może znajdę lustro

otwarcie: 25 października 2024

zakończenie: 19 stycznia 2025

Muzeum Architektury we Wrocławiu, ul. Bernardyńska 7

Kuratorka: Marika Kuźmich

Zapraszamy na wystawę poświęconą twórczości jednej z najważniejszych przedstawicielek środowiska wrocławskiej awangardy. „Maria Michałowska. Na końcu tej drogi być może znajdę lustro” to ekspozycja przygotowana z okazji 100. rocznicy urodzin artystki i jednocześnie pierwsza monograficzna prezentacja jej dorobku.

Artystka była związana z Wrocławiem przez ponad pięć dekad, współtworząc jego progresywne środowisko. Pracowała w różnych mediach – pozostawiła po sobie kilkadziesiąt obrazów, rysunki, fotografie. Jednak, pomimo tej różnorodności, jej twórczość jest spójna z jej osobowością i postawą życiową. Michałowska z jednej strony miała bowiem skłonność do zacierania po sobie śladów; z drugiej – do budowania poprzez sztukę siebie samej. Nie tylko poprzez sam fakt częstego tworzenia autoportretów, ale także zaznaczanie swojej obecności na różne sposoby.

Maria Michałowska (31 maja 1925 – 1 września 2018) urodziła się w Brzeżanach (obecnie Ukraina). Od 1948 mieszkała we Wrocławiu. Tu ukończyła Państwową Wyższą Szkołę Sztuk Plastycznych w pracowni Eugeniusza Gepperta – była jedną z pierwszych absolwentek uczelni. Od połowy lat 60. XX w. artystka należała do Grupy Wrocławskiej i zajmowała się wówczas przede wszystkim malarstwem. Z czasem podjęła kwestie czasu i przestrzeni, które wkrótce staną się kluczowym zagadnieniem jej sztuki, realizowanej od początku lat 70. głównie w medium fotografii. Kolejne etapy jej twórczości nadawały ton zmianom w polu wrocławskiej sztuki i rezonowały z nimi.

Michałowska była ważną postacią w kręgu artystów związanych z Galerią pod Moną Lizą, bliska była jej koncepcja „sztuki niemożliwej” Jerzego Ludwińskiego. Artystka uczestniczyła w najważniejszych, przełomowych dla polskiej sztuki wydarzeniach, takich jak Sympozjum Plastyczne „Wrocław ’70”, wystawa „SP. Sztuka Pojęciowa” (1970), Międzynarodowe Spotkania Artystów, Naukowców i Teoretyków Sztuki w Osiekach (1967) czy „Atelier 72” w Edynburgu (1972). Choć trudno jednoznacznie stwierdzić, że jej dorobek wymaga obecnie „odkrycia”, to trzeba też zauważyć, że za życia artystki odbyło się tylko jedenaście indywidualnych wystaw jej prac. Dziś są one raczej rzadko prezentowane – w ciągu ostatniej dekady nie zorganizowano żadnej indywidualnej ekspozycji tej twórczyni.

Na wystawie w Muzeum Architektury we Wrocławiu pokazane zostaną, w układzie chronologicznym, najważniejsze prace ze wszystkich okresów twórczości artystki: poczynając od malarstwa, wyróżniając cykl „Formy znikające”, który otwierał kilkuletni okres kontemplowania przez Michałowską koloru jako zjawiska, po najliczniejsze fotografie. Dodatkowym motywem działalności Marii Michałowskiej, który wzbogaci wystawę, będzie jej działalność pedagogiczna na Politechnice Wrocławskiej oraz bardzo interesujące wątki biografii artystki. Ważnym aspektem jej życia i twórczości był wieloletni związek z wybitnym artystą Zdzisławem Jurkiewiczem – artyści wzajemnie dedykowali sobie prace, zachował się także zbiór ich niezwyklej korespondencji oraz dokumentacja z ich pobytu w Nowym Jorku, która również zostanie włączona w wystawę.

Obeenie prace Marii Michałowskiej znajdują się w zbiorach Muzeum Narodowego we Wrocławiu, Muzeum Narodowego w Poznaniu, Muzeum Narodowego w Warszawie, Muzeum Architektury we Wrocławiu, Muzeum Sztuki w Łodzi, Muzeum Ziemi Chełmskiej oraz w archiwum prywatnym przechowywanym przez rodzinę artystki.

Wystawie towarzyszyć będzie bogaty program edukacyjny skierowany do dzieci, młodzieży i osób starszych. Zorganizowane zostaną panel dyskusyjny z udziałem ekspertów i oprowadzania kuratorskie po wystawie. Przygotowana została również monograficzna publikacja pod redakcją dr Mariki Kuźmich z tekstami Małgorzaty Devosges-Cuber, Małgorzaty Miśniakiewicz, Luizy Nader i Mariki Kuźmich.

Organizatorzy: Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu, Muzeum Architektury we Wrocławiu

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego oraz z budżetu Samorządu Województwa Dolnośląskiego i Miasta Wrocław.

Patronat honorowy: Marszałek Województwa Dolnośląskiego

Mecenas wystawy: KGHM Polska Miedź S.A

Patroni medialni: Magazyn SZUM, Notes Na 6 Tygodni